

Lieta C-399/19

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2019. gada 22. maijs

Iesniedzējtiesa:

Consiglio di Stato (Itālija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 11. aprīlis

Apelācijas sūdzības iesniedzēja:

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni

Atbildētājas apelācijas instancē:

BT Italia SpA

Basictel SpA

BT Enia Telecomunicazioni SpA

Telecom Italia SpA

PosteMobile SpA

Vodafone Italia SpA

Pamatlietas priekšmets

Consiglio di Stato [Valsts Padomē] iesniegtās apelācijas sūdzības par *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* [Lacio Reģionālās administratīvās tiesas] spriedumiem, ar kuriem ir apmierināti sabiedrību – atbildētāju apelācijas instancē – prasības pieteikumi, atceļot vairākus *Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni* [Komunikāciju regulatīvā iestāde] (turpmāk tekstā – “AGCOM”) – apelācijas sūdzību iesniedzējas – lēmumus par maksājuma, kuru elektronisko komunikāciju un mediju pakalpojumu nozarē darbojošiem subjektiem ir jāmaksā AGCOM, apmēru un maksāšanas kārtību 2014., 2015. un 2016. gadā, kā arī par

maksājuma, kuru minētiem subjektiem ir jāmaksā *AGCOM*, telemātiskās veidlapas un maksāšanas instrukciju apstiprināšanu 2015. un 2016. gadam.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamatojums

Valsts tiesiskā regulējuma par elektronisko komunikāciju operatoru veikto *AGCOM* finansējumu atbilstība Direktīvas 2002/20/EK 12. pantam, kā arī Tiesas judikatūrai, it īpaši 2013. gada 18. jūlija spriedumam (apvienotās lietas no C-228/12 līdz C-232/12 un no C-254/12 līdz C-258/12).

Prejudiciālie jautājumi

- 1) Vai Direktīvas 2002/20/EK 12. panta 1. punkta a) apakšpunkts nepieļauj tādu valsts tiesību normu, ar ko subjektiem, kuriem ir piešķirtas atļaujas šīs direktīvas izpratnē, uzliek visas administratīvās izmaksas, kas rodas valsts regulatīvajai iestādei, organizējot un izpildot visas funkcijas, tostarp regulēšanas, uzraudzības, strīdu izšķiršanas un sodu uzlikšanas funkcijas, kuras ir piešķirtas valsts regulatīvajai iestādei ar Eiropas tiesisko regulējumu elektronisko komunikāciju jomā (tostarp ar direktīvām 2002/19/EK, 2002/20/EK, 2002/21/EK un 2002/22/EK); vai turpretī Direktīvas 2002/20/EK 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā norādītās darbības ietver vienīgi valsts regulatīvās iestādes veikto “*ex ante* regulēšanu”?
- 2) Vai Direktīvas 2002/20/EK 12. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts regulatīvās iestādes administratīvo izmaksu un iekasēto maksājumu gada pārskats: a) saskaņā ar publiskas grāmatvedības valsts tiesību aktiem var tikt publicēts pēc finanšu gada, kurā ir iekasēti administratīvie maksājumi, noslēgšanas; b) ļauj valsts regulatīvajai iestādei ieviest “atbilstošas korekcijas” arī attiecībā uz finanšu gadiem, kuri nav tieši blakusesoši?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/20/EK (2002. gada 7. marts) par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva, turpmāk tekstā – “atļauju izsniegšanas direktīva”) 12. pants, kā arī šīs direktīvas 30. apsvērumš.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Legge del 23 dicembre 2005, n. 266, – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (2005. gada 23. decembra Likums Nr. 266, Noteikumi par gada un daudzgadējā valsts budžeta izveidi (Finanšu likums 2006,

turpmāk tekstā – “Likums Nr. 266/2005”). Konkrētāk, 1. panta 65. un 66. punktā ir paredzēts, ka sākot no 2007. gada *AGCOM* darbības izdevumi daļā, kas netiek segta no valsts budžeta finansējuma, tiek finansēti no attiecīgā tirgus līdzekļiem, un ka iemaksu apmēru, ko maksā uzņēmumi, kuri darbojas komunikāciju nozarē, nosaka ar *AGCOM* lēmumu un maksā tieši *AGCOM*, nepārsniedzot 2 tūkstošdaļas no ienākumiem, kas izriet no apstiprinātās bilances pirms lēmuma pieņemšanas.

Decreto legislativo del 1 agosto 2003, n. 259, – Codice delle comunicazioni elettroniche (2003. gada 1. augusta Leģislatīvais Dekrēts Nr. 259 par Elektronisko komunikāciju kodeksu, turpmāk tekstā – “Elektronisko komunikāciju kodekss”). Konkrētāk, 34. panta 1. punktā ir paredzēts, ka “[...] uzņēmumiem, kuri nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus vai pakalpojumus, kas iekļauti vispārējā atļaujā, vai uzņēmumiem, kam ir radio frekvenču vai numuru izmantošanas tiesības, var piemērot administratīvos maksājumus, kas kopumā iekļauj tikai tās administratīvās izmaksas, kuras radīsies 28. panta 2. punktā minētās vispārēju atļauju izsniegšanas programmas, izmantošanas tiesību un īpašu pienākumu pārvaldē, kontrolē un ieviešanā [...]. Administratīvie maksājumi tiek uzlikti individuāliem uzņēmumiem objektīvi, pārskatāmi un samērīgi [...]”. Turklāt šīs tiesību normas nākamajā 2.-bis punktā – kas ir ieviests ar *legge del 29 luglio 2015, n. 115* (2015. gada 29. jūlija Likuma Nr. 115, tā sauktā “Eiropas likuma 2014”) 5. pantu – ir paredzēts, ka, “lai finansētu administratīvās izmaksas, kas kopumā rodas īstenojot regulēšanas, uzraudzības, strīdu izšķiršanas un sodu uzlikšanas funkcijas, kuras iestādei ir piešķirtas ar likumu 1. punktā minētajās jomās, minētajā 1. punktā norādīto administratīvo maksājumu apmēru nosaka saskaņā ar 2005. gada 23. decembra Likuma Nr. 266 1. panta 65. un 66. punktu, proporcionāli ienākumiem, kurus uzņēmumi gūst no darbībām, kuras ir vispārējās atļaujas vai izmantošanas tiesību koncesijas priekšmets”. Visbeidzot, 34. panta 2.-ter punktā ir paredzēts, ka “Ministrija, kopā ar Ekonomikas un finanšu ministriju [*Ministero dell’economia e delle finanze*] un [valsts regulatīvo] iestādi [*Autorità*] katru gadu publicē administratīvās izmaksas, kas radās saistībā ar 1. punktā minētajām darbībām, un saskaņā ar 2. un 2.-bis punktu iekasēto maksājumu kopējo summu. Pamatojoties uz iespējamām atšķirībām starp maksājumu kopējo summu un administratīvajām izmaksām veic atbilstošas korekcijas”.

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 *AGCOM*, apelācijas sūdzību iesniedzēja, iesniedza piecas atsevišķas apelācijas sūdzības par pieciem *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (turpmāk tekstā – “*TAR*”) spriedumiem, ar kuriem šī tiesa apmierināja prasības pieteikumus, kurus iesniedza sabiedrības – atbildētājas apelācijas instancē.
- 2 Ar šiem pieciem spriedumiem, apmierinot minēto sabiedrību iesniegtos prasības pieteikumus, *TAR* atcēla vairākus *AGCOM* lēmumus par maksājuma, kuru elektronisko komunikāciju un mediju pakalpojumu nozarē darbojošajiem subjektiem ir jāmaksā *AGCOM*, apmēru un maksāšanas kārtību 2014., 2015. un

2016. gadā, kā arī par maksājuma, kuru minētiem subjektiem ir jāmaksā *AGCOM*, telemātiskās veidlapas un maksāšanas instrukciju apstiprināšanu 2015. un 2016. gadam.

- 3 Minētā tiesa uzskata, ka nodokļa bāzes identificēšanas metode, pēc kuras *AGCOM* aprēķināja operatoru maksājamās summas, bija kļūdaina, jo nodokļa bāzē tika iekļauti arī nepieļaujamās izmaksas.
- 4 Atzīstot prasības pieteikumus par pamatotiem, *TAR* it īpaši atsaucās uz Tiesas spriedumu C-228/12.
- 5 Pēc tās uzskatiem, 2015. gada 29. jūlija Likuma Nr. 115 5. pants, daļā, ar kuru iekļauj Komunikāciju kodeksa 34. pantā jaunu 2.-*bis* punktu, nav piemērojams aplūkojamajā gadījumā, jo tā ir jauna tiesību norma un tātad tai nav atpakaļvērsta spēka, un tātad tā nav uzskatāma par Likuma Nr. 266/2004 juridiskas interpretācijas normu daļā, ar kuru tiek ieviestas *AGCOM* finansēšanu regulējošās normas.
- 6 Šī pati tiesa atzina arī, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru telefonu operatoriem uzliktais maksājums var kompensēt vienīgi *AGCOM* izmaksas, kuras kopumā rodas, veicot regulēšanas darbību, proti, izsmelīgi identificētās izmaksas, kas ir saistītas ar vispārējās atļauju izsniegšanas programmas izveidi, pārvaldi, kontroli un īstenošanu. Visbeidzot, tā atzina, ka saskaņā ar atļauju izsniegšanas direktīvas 12. panta 2. punktu, to skatot kopā ar šīs direktīvas 30. un 31. apsvērumu, gada pārskats ir obligāti jāpieņem pirms maksājumu pieprasīšanas, savādāk tiek zaudēta tā būtiskā jēga.
- 7 *AGCOM* pārsūdzēja *TAR* spriedumus iesniedzējtiesā.
- 8 Sabiedrības – atbildētājas apelācijas instancē – lūdz noraidīt apelācijas sūdzību un atstāt negrozītu pirmās instances spriedumu.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 9 Tiesvedībā pirmajā instancē sabiedrības – atbildētājas apelācijas instancē – norādīja, pirmkārt, ka minētie nolēmumi esot prettiesiski, jo ar tiem *AGCOM* iekļāva tai maksājamā maksājuma aprēķinā visus ienākumus, kurus operatori guva elektronisko komunikāciju nozarē, un aprēķināja maksājumu tādējādi, lai segtu visas izmaksas, kuras rodas elektronisko komunikāciju nozarē, nevis ieskaitot vienīgi izmaksas, kas ir saistītas ar *ex ante* tirgus regulēšanas darbības veikšanu, kā turpretī tai būtu bijis jādara, izvēloties aprēķina bāzes elementus.
- 10 Darbības, ienākumi no kurām apstrīdētajos lēmumos tika iekļauti maksājuma aprēķinā, cita starpā iekļāva elektrisko un elektronisko iekārtu uzstādīšanu, telekomunikāciju iekārtu vairumtirdzniecību un mazumtirdzniecību, programmēšanu un pārraidi, preses aģentūru, koncesionāru un citu reklāmas pakalpojumu starpnieku darbības, darbības, kuras, pēc sabiedrību – atbildētāju

apelācijas instancē – uzskatiem, pēc to būtības nevarēja tikt iekļautas aplūkojamā aprēķina bāzē.

- 11 Otrkārt, minētās sabiedrības pārmet, ka *AGCOM* pirms maksājuma pienākuma uzlikšanas 2015. gadā neapstiprināja kopējo iekasēto maksājumu un gadā faktiski radušos administratīvo izmaksu pārskatu par 2014. gadu, kas ir pienākums, ar ko tiek izpildīts atļauju izsniegšanas direktīvas 12. pants un tajā ietvertais princips, saskaņā ar kuru maksājumam ir jābūt uzliktam objektīvā, pārskatāmā un samērīgā veidā.
- 12 *AGCOM* apgalvo, ka valsts tiesiskais regulējums esot pilnībā atbilstošs Direktīvas 2002/20/EK 12. panta normām, jo finansēto izmaksu ietvars atbilstot atbilstošā Savienības tiesiskajā regulējumā norādītajam. Faktiski elektronisko komunikāciju tirgum uzliktie izdevumi esot tikai izdevumi, kuri atbilst minētajā 12. pantā minētām darbībām (proti, izdevumi, kuri rodas vispārēju atļauju izsniegšanas programmas, izmantošanas tiesību un īpašu pienākumu pārvaldē, kontrolē un ieviešanā). Turklāt valsts tiesiskajā regulējumā paredzētā maksājumu sistēma esot samērīga, jo nodrošinot taisnīgu maksājuma sadali tirgū.
- 13 *AGCOM* arī piebilst, ka Tiesa spriedumā C-228/12 nosprieda, ka “12. pants [..] Direktīvā 2002/20/EK [..] ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums [..], saskaņā ar kuru uzņēmumiem, kuri nodrošina elektronisko komunikāciju pakalpojumu vai tīklu, var tikt uzliktas maksājums, lai segtu valsts pārvaldes iestādes izdevumus, ar nosacījumu, ka šis maksājums ir paredzēts tikai tam, lai segtu izmaksas, kas saistītas ar konkrētā panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajām darbībām, ka gūtie ieņēmumi no konkrētā maksājuma nav lielāki par kopējiem ar šīm darbībām saistītajiem izdevumiem un ka šis maksājums tiek sadalīts starp uzņēmumiem objektīvi, [pār]skatāmi un samērīgi; šis fakts ir jāpārbauda iesniedzējtiesai”.
- 14 Turklāt *AGCOM* atgādina, ka Eiropas Komisija ir uzsākusi pret Itāliju pārbaudes procedūru *Eu Pilot* 7563/15/CNCT, lai pārbaudītu atļauju izsniegšanas direktīvas 12. panta un Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīvas) 3. panta pareizu piemērošanu. Komisija pieprasīja Itālijas valdībai skaidrojumus par valsts regulatīvās iestādes (VRI) administratīvo izmaksu, kuras var tikt finansētas ar operatoru maksājumiem, ietvaru, ņemot vērā *Consiglio di Stato* [Valsts padomes] spriedumus, par minēto spriedumu ietekmi kvantitatīvā izteiksmē uz maksājumu iestādei, kā arī par kārtību, kādā VRI nodrošina piemērotus cilvēku un finanšu resursus Direktīvas 2002/21/EK 3. panta izpratnē. Tādēļ, tieši, lai izvairītos no pārkāpuma procedūras uzsākšanas un lai novērstu jebkādas šaubas par Likumā Nr. 266/2005 paredzētās finansēšanas sistēmas atbilstību atļauju izsniegšanas direktīvas 12. pantam, ar Likumu Nr. 115/2015 Elektronisko komunikāciju kodeksa 34. pantā ir ieviests 2.-*bis* punkts, paskaidrojot, ka minētajā 12. pantā paredzētā maksājumu sistēma ir īstenota, izmantojot Likumā Nr. 266/2005 paredzēto sistēmu un attiecas uz visām VRI kompetencē esošām darbībām. Pēc grozījumiem, kas ir veikti ar Likumu Nr. 115/2006, Eiropas Komisija ir jautājusi, “kādā veidā varētu nodrošināt jaunas 2.-*bis* punktā paredzētās normas

piemērošanu ar atpakaļejošu spēku”, pieprasot arī saņemt jebkura nolēmuma kopiju tiesvedībā par Itālijas VRI finansējumu.

- 15 Ar vienu no apelācijas sūdzības pamatiem *AGCOM* apgalvo, ka *TAR* esot kļūdaini secinājusi, ka no Tiesas sprieduma C-228/12 esot izrietējusi valsts tiesiskā regulējuma par *AGCOM* finansēšanas sistēmu neatbilstība Savienības tiesībām, jo minētais valsts tiesiskais regulējums ļaujot finansēt plašāku izmaksu ietvaru nekā tas, kas ir paredzēts atļauju izsniegšanas direktīvas 12. pantā. Faktiski Tiesa neesot atzinusi, ka atļauju izsniegšanas direktīvas 12. pants ierobežo izmaksas, kuras ir finansētas ar operatoru maksājumiem, līdz izmaksām, kuras ir saistītas ar *AGCOM* veikto *ex ante* regulēšanu.
- 16 Pirmās instances tiesa esot kļūdaini ierobežojusi operatoru maksājuma aprēķinā iekļaujamo izmaksu ietvaru vienīgi līdz izmaksām, kuras attiecas uz tā dēvēto *ex ante* regulēšanu, un nav atzinusi, ka “administratīvās izmaksas, kuras radīsies [...] vispārēju atļauju izsniegšanas programmas, izmantošanas tiesību un īpašu pienākumu pārvaldē, kontrolē un ieviešanā” faktiski esot izmaksas par Eiropas tiesiskajā regulējumā paredzēto VRI darbību elektronisko komunikāciju nozarē. Proti, minētās izmaksas atbilst ne tikai izmaksām, kuras rodas vienīgi VRI veiktajā regulēšanas funkcijā, un nebeidzas ar tām vien.
- 17 Turklāt *AGCOM* paskaidro, ka VRI *ex ante* regulēšanas darbība ietver tādu ierobežojošu un pagaidu rakstura tipveida pasākumu pieņemšanu, kuri ir adresēti konkrētiem saņēmējiem un kuru mērķis ir ar īpašiem noteikumiem regulēt konkurenci konkrētajā tirgū, kurā ir konstatēts operators ar dominējošo stāvokli, kas potenciāli kaitē konkurences attīstībai. Tātad te ir runa par darbību, kas veido tikai vienu segmentu no vairākām darbībām, kuras ir minētas atļauju izsniegšanas direktīvas 12. pantā. Vispārēja atļauju izsniegšanas programma, kuras “pārvald[ei], kontrol[ei] un ieviešan[ai]” ir domāta VRI, tātad ir sarežģīta programma, kas ietver visas regulēšanas, uzraudzības, sodu uzlikšanas un strīdu izšķiršanas darbības, kuras ir vajadzīgas šīs programmas vispārējai darbībai.
- 18 Ar citu apelācijas sūdzības pamatu *AGCOM* apgalvo, ka pirmās instances tiesa esot pieļāvusi kļūdu, nepiešķirot Likuma Nr. 115/2015 5. pantam, ar kuru Elektronisko komunikāciju kodeksa 34. pantā ir iekļauts 2.-*bis* punkts, interpretatīvu piemērojamību (un tātad atpakaļejošu spēku, piemērojot to izskatāmajā strīdā, kaut arī strīds ir radies pirms minētā likuma stāšanās spēkā). Tātad *TAR* neesot ņēmusi vērā šī normatīvā akta skaidrojošajā ziņojumā ietvertos norādījumus, kurā valdība paskaidroja, ka tā ir iespēja “ar autentisku interpretācijas normu galīgi paskaidrot to, ko Eiropas Savienības Tiesa ir atzinusi 2013. gada 18. jūlija spriedumā (apvienotās lietas no C-228/12 līdz C-232/12 un no C-254/12 līdz C-258/12) par tā dēvētās pašfinansēšanas sistēmas [...] atbilstību, ievērojot Eiropas Savienības tiesībās paredzētos principus, [atļauju izsniegšanas] direktīvas 12. pantā paredzētajam režīmam attiecībā uz administratīviem maksājumiem, kas ir jāmaksā subjektiem ar atļaujām elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu nodrošināšanai, lai segtu iestādes administratīvās izmaksas”.

- 19 Attiecībā uz pārskata apstiprināšanu *AGCOM* norāda, ka *VRI* neesot iespējams sagatavot pārskatu pirms ir beidzies attiecīgais finanšu gads, proti, maksājumu iekasēšanas gads. Tāpēc gada pārskats noteikti esot vēlākais akts, salīdzinot ar pieprasījumu operatoriem maksāt maksājumus par šo attiecīgo gadu, jo dabiskā veidā tas seko finanšu gada noslēgšanai un administrācijas izdevumu bilances apstiprināšanai. Turklāt pārskata vēlāka publikācija neliedzot veikt atbilstošās maksājumu korekcijas, kuras var tikt ieviestas arī nākamajā finanšu gadā.
- 20 Visbeidzot, *AGCOM* apgalvo, ka attiecībā uz Likuma Nr. 115/2015 5. pantā ietvertu tiesību normu pirmās instances tiesa neesot veikusi vajadzīgo pārbaudi par Itālijas *Corte costituzionale* [Konstitucionālās tiesas] pastāvīgi noteiktajiem nosacījumiem autentiska interpretācijas avota spēka piešķiršanai tiesību normai.
- 21 Sabiedrības – atbildētājas apelācijas instancē – apstrīd *AGCOM* izvirzītos argumentus un atsauca un to pašu Tiesas spriedumu C-228/12, kurā ir atzīts, ka “saskaņā ar atļauju izsniegšanas direktīvas 12. pantu piemēroto maksājumu mērķis nav visa veida *VPI* radušos administratīvo izmaksu segšana”, kā arī Tiesas spriedumu lietā C-284/10, *Telefónica de España*, kurā Tiesa apstiprināja, ka, lai gan ar administratīvām nodevām “varētu segt tā sauktos “vispārīgos” administratīvos izdevumus, tad tie varētu attiekties tikai uz iepriekšējā punktā minētajām četrām darbībām [proti, vispārējo atļauju izdošanu un piemērojamās vispārējās atļauju sistēmas vadību, kontroli un ieviešanu] un šīs nodevas nevarētu aptvert izdevumus, kas ir saistīti ar citiem uzdevumiem, tādēļ kā valsts pārvaldes iestādes veikta vispārīgā uzraudzība, tostarp kontrole pār dominējošā stāvokļa iespējamo ļaunprātīgo izmantošanu. Tādējādi šāds kontroles veids pārsniedz vispārējo atļauju īstenošanas darbam nepieciešamo”. Tātad Tiesas judikatūra atspēko *AGCOM* apgalvojumus, saskaņā ar kuriem gan tirgus uzraudzības un kontroles darbība, gan sodu uzlikšanas darbība esot jāfinansē no maksājumiem.
- 22 Turklāt minētās sabiedrības uzsver, ka iemaksātajam maksājumam jāatbilst finansētajai darbībai (tādā nozīmē, ka maksājumam un tādā tā aprēķinā izmantotajiem ienākumiem ir jābūt saistītiem ar izdevumiem, kurus tiek lūgts finansēt) un tiem jābūt samērīgiem (tādā nozīmē, ka maksājumu kopējā summa nevar pārsniegt kopējās izmaksas, kas ir saistītas ar finansējamām darbībām), principiem, kurus *AGCOM* neesot ievērojusi, apstiprinot apstrīdētos lēmumus. Tieši tādēļ, lai pārbaudītu maksājuma atbilstību un samērīgumu, direktīvā esot paredzēts pienākums pieņemt radušos izdevumu un iekasēto maksājumu pārskatu.
- 23 Tā kā 34. panta jaunajā 2.-bis punktā nav tieši paredzēts atpakaļejošais spēks jaunajai nodokļa bāzes noteikšanas metodei, pēc kuras aprēķina maksājumu un kuru veido ienākumi, ko uzņēmumi gūst no darbībām, kas ir vispārējās atļaujas vai izmantošanas tiesību koncesijas priekšmets, aplūkojamai tiesību normai nevar būt Likumā Nr. 266/2005 paredzētās *AGCOM* finansējuma sistēmas autentiskas interpretācijas avota funkcijas.

- 24 Visbeidzot, sabiedrības – atbildētājas apelācijas instancē – atkārtoti uzsverot pienākumu publicēt pārskatu pirms maksājuma aprēķināšanas, apstrīd arī apstākli, ka ar kavējumu publicētajā *AGCOM* pārskatā nav atsevišķi norādītas izmaksu un ienākumu pozīcijas, vienīgi nošķirot “izdevumus, kas ir tieši saistīti ar komunikāciju nozari” un “izdevumus, kas ir netieši saistīti ar komunikāciju nozari”, kas neļauj operatoriem pārbaudīt, vai maksājums ir pareizi izlietots atļauju izsniegšanas direktīvas 12. pantā paredzēto izdevumu finansēšanai.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 25 Vispirms ir jānorāda, ka otrajā tiesvedības instancē *AGCOM* aicināja iesniedzējtiesu šaubu gadījumā par Savienības tiesiskā regulējuma pareizu interpretāciju iesniegt Tiesā interpretācijas jautājumu.
- 26 Sabiedrības – atbildētājas apelācijas instancē – uzskatot, ka pirmās instances tiesas pieņemtais spriedums ir pareizs, turpretī norāda, ka lūgums Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu neesot vajadzīgs, it īpaši piebilstot, ka apstāklis, ka no 2015. gada maija līdz šodienai Komisija nav uzsākusi pret Itāliju nekādu pārkāpuma procedūru saistībā ar judikatūru ikgadējo maksājumu jomā, nozīmējot, ka tieši *TAR Lazio* [Lacio Reģionālās administratīvās tiesas] un *Consiglio di Stato* [Valsts padomes] spriedumos Komisija nav saskatījusi elementus, kuri pārkāptu Savienības tiesības. Tādējādi valsts tiesiskais regulējums šajā nozarē atbilstot atbilstošām Savienības tiesību normām.
- 27 Iesniedzējtiesa atgādina, ka, tieši, lai novērstu pārkāpuma procedūras Nr. 2013/4020, kurā Komisija uzskatīja, ka atļauju izsniegšanas direktīvas 6. un 12. pants nav transponēti valsts tiesībās, uzsākšanu, Itālijas likumdevējs ar Likumu Nr. 115/2015 Elektronisko komunikāciju kodeksa 34. pantā ievietoja 2.-bis punktu.
- 28 Tomēr pirmās instances tiesa uzskatīja, ka minētajam likumdevēja pasākumam nav atpakaļejošā spēka, un tā tad neizvērtēja, vai 34. panta 2.-bis punkts atbilst atļauju izsniegšanas direktīvas 12. pantam un vai ar to it labota Eiropas Komisijas apstrīdētā netransponēšana.
- 29 It īpaši, jaunākās aplūkotās valsts tiesvedības priekšmets ir 2016. gada *AGCOM* lēmums, kuram katrā ziņā *ratione temporis* ir piemērojams 34. panta 2.-bis punkts.
- 30 Turklāt iesniedzējtiesa uzskata, ka nevar par zemu novērtēt pārbaudes procedūras *Eu Pilot 7563/15/CNCT* uzsākšanu pret Itāliju, kas notika pēc sprieduma C-228/12 pasludināšanas.
- 31 Tiesā izskatāmajā lietā, kurā tika taisīts spriedums C-228/12, Komisija savos apsvērumos, it īpaši atsaucoties uz to, kas ir uzskatāms par “*ex ante* regulēšanas darbību”, norādīja, ka tā ir daļa no funkcijām, kuras valsts regulatīvajām iestādēm ir piešķirtas ar pamatdirektīvu un tā dēvētajām īpašām direktīvām, un ka šīs

darbības izmaksas var finansēt ar atļauju piešķiršanas direktīvas 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētiem administratīviem maksājumiem; šajā pēdējā tiesību normā tomēr ir pieļauts, ka arī citas valsts regulatīvo iestāžu izmaksas, kuras nav izmaksas, kas ir saistītas ar *ex ante* regulēšanas darbību, var finansēt no iepriekš minētiem administratīviem maksājumiem.

- 32 Minētajā spriedumā Tiesa atbildēja, ka “12. pants [...] Direktīvā 2002/20/EK [...] ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums [...], saskaņā ar kuru uzņēmumiem, kuri nodrošina elektronisko komunikāciju pakalpojumu vai tīklu, var tikt uzlikts maksājums, lai segtu valsts pārvaldes iestādes izdevumus, ar nosacījumu, ka šis maksājums ir paredzēts tikai tam, lai segtu izmaksas, kas saistītas ar konkrētā panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajām darbībām, ka gūtie ieņēmumi no konkrētā maksājuma nav lielāki par kopējiem ar šīm darbībām saistītajiem izdevumiem un ka šis maksājums tiek sadalīts starp uzņēmumiem objektīvi, [pār]skatāmi un samērīgi; šis fakts ir jāpārbauda iesniedzējtiesai”.
- 33 Tomēr, pēc iesniedzējtiesas uzskatiem, minētajā spriedumā Tiesa neaplūkoja jautājumu par *ex ante* regulēšanas darbības saturu un tvērumu, kuriem ir fundamentāla nozīme aplūkojamajās valsts tiesvedībās. Tā vienīgi paziņoja, ka “no atļauju izsniegšanas direktīvas 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta noteikumiem izriet, ka dalībvalstis uzņēmumiem, kas nodrošina pakalpojumu vai tīklu saskaņā ar vispārējo atļauju izsniegšanu, vai uzņēmumiem, kuriem ir piešķirtas radiofrekvenču vai numuru izmantošanas tiesības, var piemērot tikai tās administratīvās izmaksas, kas radīsies 6. panta 2. punktā minētās vispārēju atļauju izsniegšanas programmas, izmantošanas tiesību un īpašu pienākumu pārvaldē, kontrolē un ieviešanā, kas var iekļaut izmaksas starptautiskai sadarbībai, saskaņošanai un standartizēšanai, tirgus analīzei, izpildes pārraudzībai un citai tirgus kontrolei, kā arī reglamentējošo darbu, kas saistīts ar sekundāro tiesību aktu un administratīvo lēmumu, tādu kā lēmumi par piekļuvi un savstarpēju savienojumu, sagatavošanai un ieviešanai,” un ka “šie maksājumi drīkst attiekties tikai uz izmaksām, kas saistītas ar iepriekšējā punktā minētajām darbībām, bet ne uz izdevumiem, kas ir saistīti ar citiem uzdevumiem”.
- 34 Iesniedzējtiesa atgādina arī Tiesas 2016. gada 28. jūlija spriedumu C-240/15, kurā Tiesa atzina, ka “Direktīvas 2002/21/EK [...] 3. pants un [...] Direktīvas 2002/20/EK [...] 12. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā, ar kuru valsts regulatīvajai iestādei Direktīvas 2002/21, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2009/140, izpratnē piemēro valsts finanšu jomā piemērojamās valsts tiesību normas, it īpaši tiesību normas par valsts pārvaldes iestāžu izdevumu ierobežošanu un racionalizāciju [...]”. Tomēr arī tajā gadījumā Tiesa neizteicās par *ex ante* darbību saturu.
- 35 Iesniedzējtiesa norāda arī to, ka *TAR per il Lazio* [Lacio Reģionālā administratīvā tiesa] vienā savā spriedumā, uz kuru ir atsauce izskatāmajās tiesvedībās, atzina, ka ar Tiesas spriedumu C-228/12 tika atzīta tiesiskā regulējuma atbilstība un ka Tiesa

esot pilnībā pielīdzinājusi atļauju izsniegšanas direktīvas 12. pantā uzskaitītās darbības “tikai” *AGCOM* veiktajai regulēšanas darbībai.

- 36 Iepriekš minētajam secinājumam iesniedzējtiesa nepiekrīt, uzskatot, ka aplūkojamo lietu izspriešanai Tiesā ir jāiesniedz lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu par minētā valsts tiesiskā regulējuma atbilstību atļauju izsniegšanas direktīvas 12. pantam.

DARBA VERSIJA